

Kystvandrådets 1. møde - 19. august 2025

VIBORG
KOMMUNE

Pkt. 1.

**Velkomst v. Formand for Klima- og
Miljøudvalget Eva Pinnerup**

**Præsentation af Kystvandrådets
medlemmer**

**Præsentation af sekretariatet for
Kystvandrådet**

(bilag 1)

VIBORG
KOMMUNE

Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden 2025 - 2027	
Organisation / forening	Repræsentant
Skive Vand	Ivan Drejer
Dansk Akvakultur	Rasmus Wittrup
Agilix	Carl Christian Pedersen
Landboforeningen Midtjylland	Jakob Gade
Fjordland	Lars Kristensen
Foreningen Muslingeerhvervet	Henrik Nielsen
Dansk Skovforening	Anders Ahrenfeldt
Danske Vandløb	Lars Olsen
Klimafonden Skive	Anne Mette S. Langvad
LAG Skive - Viborg	Claus Bo Andreasen
Fjordklyngen	Hans-Kurt Tougaard
Danmarks Naturfredningsforening	Gorm Wæhrens
Dansk Ornitologisk Forening	Poul Blicher Andersen
Jægerrådene i Skive og Viborg	Anders Poulsen
Limfjordens Sejlsport	Jens Kofoed
Limfjordssammenslutningen	Aage Grynderup
Hjarbæk Sjøtelaug	Claus Skodborg Nielsen
Friluftsrådet Limfjord Syd	Peter N. R. Madsen
Danmarks Sportsfiskerforbund	Henrik Ravn
Observatører	
Viborg Kommunes Klima- og Miljøudvalg	Eva Pinnerup
Limfjordsrådets formandskab	Henrik Dalgaard Christensen

Sekretariat for kystvandrådet:

Peter Sig Kristensen, Viborg Kommune

Anders Gade, Viborg Kommune

Anders H. Andersen, Viborg Kommune

Torben Bramming Jørgensen, Limfjordssekretariatet

Kristoffer Piil, Limfjordssekretariatet

Øvrige mødedeltagere:

Daniel Lindvig, Viborg Kommune

Pkt. 2. Godkendelse af dagsorden v. sekretariatet

1. Velkomst v. Formand for Klima- og Miljøudvalget Eva Pinnerup og præsentation af Kystvandrådets medlemmer (kl. 17:00)
2. Godkendelse af dagsorden v. sekretariatet (kl. 17:10)
3. Nyt kystvandråd - rådets opgaver og organisering samt status for ansøgning om forsøgsprojekter v. sekretariatet (kl. 17:15)
4. Godkendelse af kommissorie for partnerskabet og valg af forperson/talsperson for Kystvandrådet (kl. 17:45)
5. Aftensmad (kl. 18:15)
6. Godkendelse af forretningsorden for kystvandrådet (kl. 18:45)
7. Indstilling af kystvandrådets repræsentanter til den faglige baggrundsgruppe (kl. 19:15)
8. Status for arbejdet i Lokal Trepert Limfjorden v. sekretariatet. Efterfølgende drøfter og kommenterer kystvandrådet de foreløbige resultater (kl. 19:30)
9. Eventuelt (kl. 20.20)

Pkt. 3. Nyt kystvandråd - rådets opgaver og organisering samt status for ansøgning om forsøgsprojekter v. sekretariatet

(bilag 2-5)

Baggrund

Forsøgsordningen med de 4 kystvandråd i 2022-2024 blev en succes. Rådene bidrog med lokal viden og fik - sammen med anerkendte eksperter – klarlagt kystvandets væsentligste udfordringer for at opnå målopfyldelse. Desuden udarbejdede kystvandrådene anbefalinger (scenarier), der sikrer målopfyldelse.

Det blev fra statslig side besluttet at fortsætte og udvide ordningen i perioden 2025-2027.

På baggrund af beslutningerne i det gamle kystvandråd og det positive samarbejde i rådet, ønskede Viborg Kommune at videreføre arbejdet. Det blev aftalt med de øvrige kommuner i oplandet at fortsætte arbejdet med Viborg Kommune som ansøgnings- og sekretariatskommune.

VIBORG
KOMMUNE

Iht. regelgrundlaget blev Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug og Fødevarer også spurgt. Begge tilsluttede sig at fortsætte arbejdet.

For at fastholde kontinuiteten, det gode samarbejde og den gensidige tillid er der ikke sket en fornyet udpegning af organisationer og foreninger til kystvandrådet.

Projektbeskrivelsen for det nye kystvandråd tager udgangspunkt i det der blev aftalt på kystvandrådets sidste møde den 5. december 2024 vedr. arbejdsplan, prioriterede projekter og samarbejdet med den Lokale Trepert Limfjorden.

Ansøgningen blev indsendt i marts 2025. Ultimo maj 2025 blev ansøgningen imødekommet uden bemærkninger til den medsendte projektbeskrivelse.

Der er nu oprettet i alt 17 kystvandråd, heraf 2 i Limfjorden – det ”gamle” kystvandråd for den centrale del af Limfjorden og et nyt kystvandråd for Thisted Bredning.

Kystvandrådets opgaver

Ud over input til den lokale trepart kan forventningen til kystvandrådets rolle opsummeres i følgende punkter:

- Bidrage til arbejdet med omlægningsplaner
- Identificere og undersøge andre næringsstofreduktioner, end udtagning af jord
- Pege på supplerende virkemidler, der kan fremskynde forbedring i fjordens tilstand
- Søge og udføre konkrete forsøgsprojekter
- Kystvandrådets rådgivning forelægges for den Lokale Trepart Limfjorden.

Prioriterede forslag til Kystvandrådets indsatser og projekter 2025-2027

Pulje til gennemførelse af forsøgsprojekter (vedr. virkemidlers effekt og egnethed)

Det "gamle" kystvandråd kom med forslag til indsatser og projekter vedr. punktkilder og spildevand, marin naturgenopretning / muslinger, fisk, rapportering og Virksunddæmningen.

Konkrete forslag til forsøgsprojekter –prioriteret liste (dynamisk)

- N-hotspot analyser i oplandet (sammen med kystvandråd for Thisted Bredning) – her har vi søgt og fået tilsagn
- Reduktion af fosfortab
- Kortlægning af punktkildeudledninger fra industri i det åbne land)
- Vådområdescreening
- Vådområders effekt som funktion af udtagni oplandet
- Forsøg med træplantning langs vandløb
- Udbygget analyse af tidsforskellen på effekt af kvælstofvirkemidler

Helhedsprojekter

Målrettet kystvande med:

- betragtelige og tilbagevendende udfordringer med iltsvind
- et stort kvælstofindsatsbehov, som vurderes vanskeligt at realisere uden særlige tiltag eller øget lokal motivation
- En høj kvælstofeffekt ved gennemførelse af projekterne

Kystvandrådene kan ikke ansøge om helhedsprojekter, men kan pege på og understøtte gennemførelsen af større helhedsprojekter.

Finansieres med akutpakkens midler. Statslig udmøntning af midler til helhedsprojekter besluttet årligt efter faglig indstilling fra de statslige styrelser.

Konkrete forslag til helhedsprojekter

- Retablering af naturlige vandstandsvariationer i Hjarbæk Fjord (indgår i tilsagn til kystvandrådsarbejdet)
- Undersøgelse af mulighederne for et helhedsprojekt i Karup Å (oplandet til Skive Fjord) og Skals Å / Tjele Langsø (oplandet til Hjarbæk Fjord)

VIBORG
KOMMUNE

Økonomi

SGAV har givet tilsagn på 3.445.000 kr. i projektperioden 2025-2027, fordelt på 1.005.000 kr. i 2025, 1.205.000 kr. i 2026 og 1.235.000 kr. i 2027.

Midlerne er disponeret, bl.a. til IT-udvikling og projekt vedr. Retablering af naturlige vandstandsvariationer i Hjarbæk Fjord

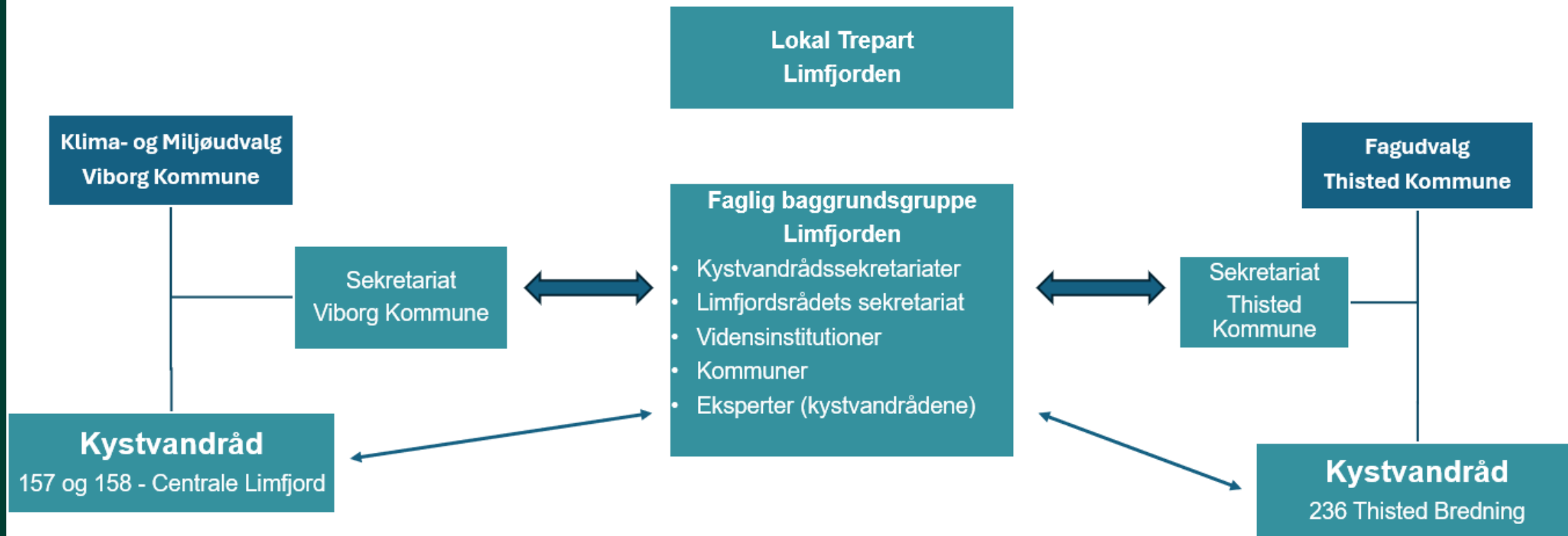
Hertil kommer økonomi knyttet til imødekomne ansøgninger til statslig pulje til konkrete forsøgsprojekter.

Der er givet tilsagn på 2.265.000 kr. til N-hotspot analyser i oplandet

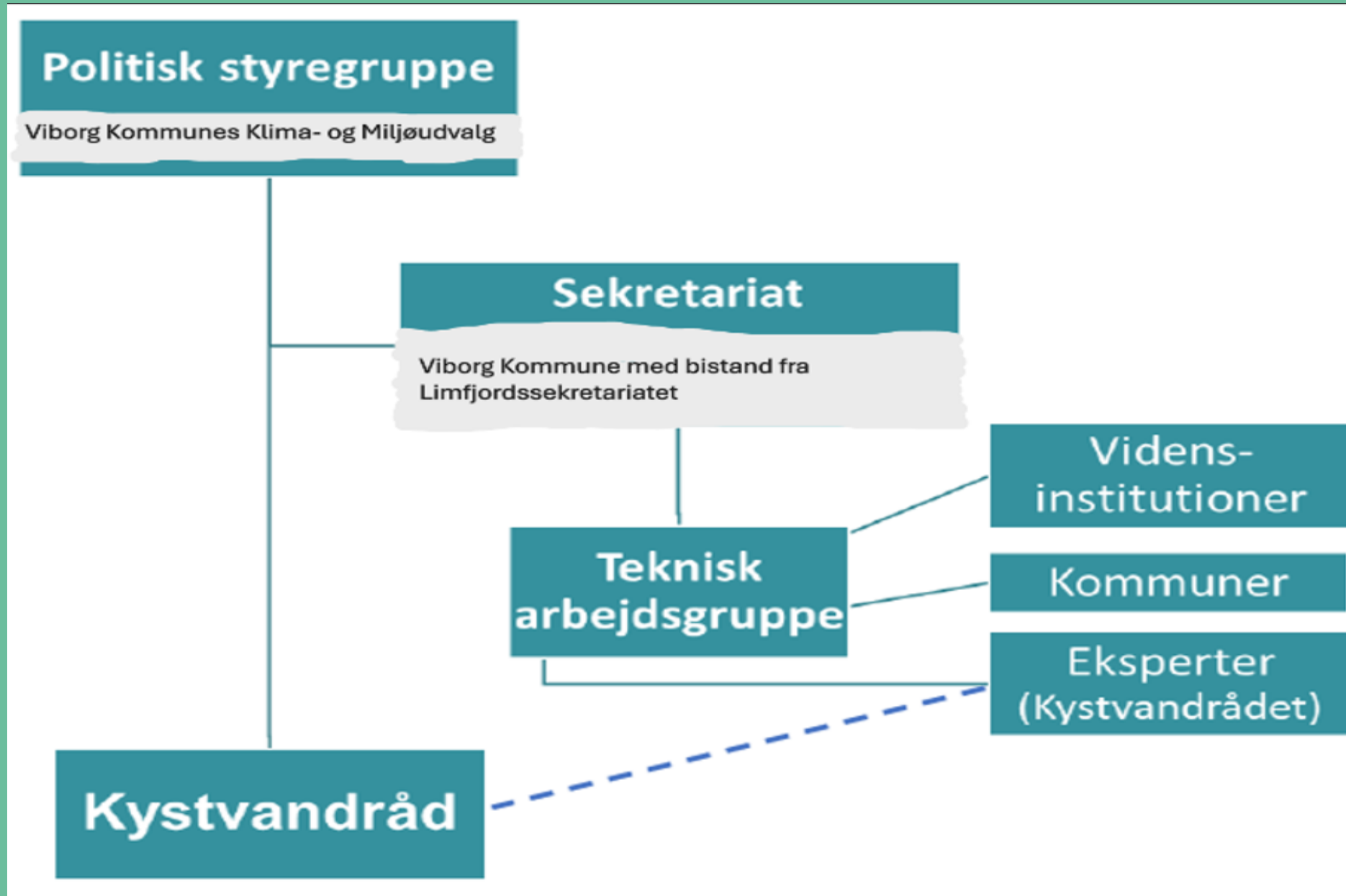

Organisering, struktur og tidsplan

Kystvandråd i Limfjorden Organisation

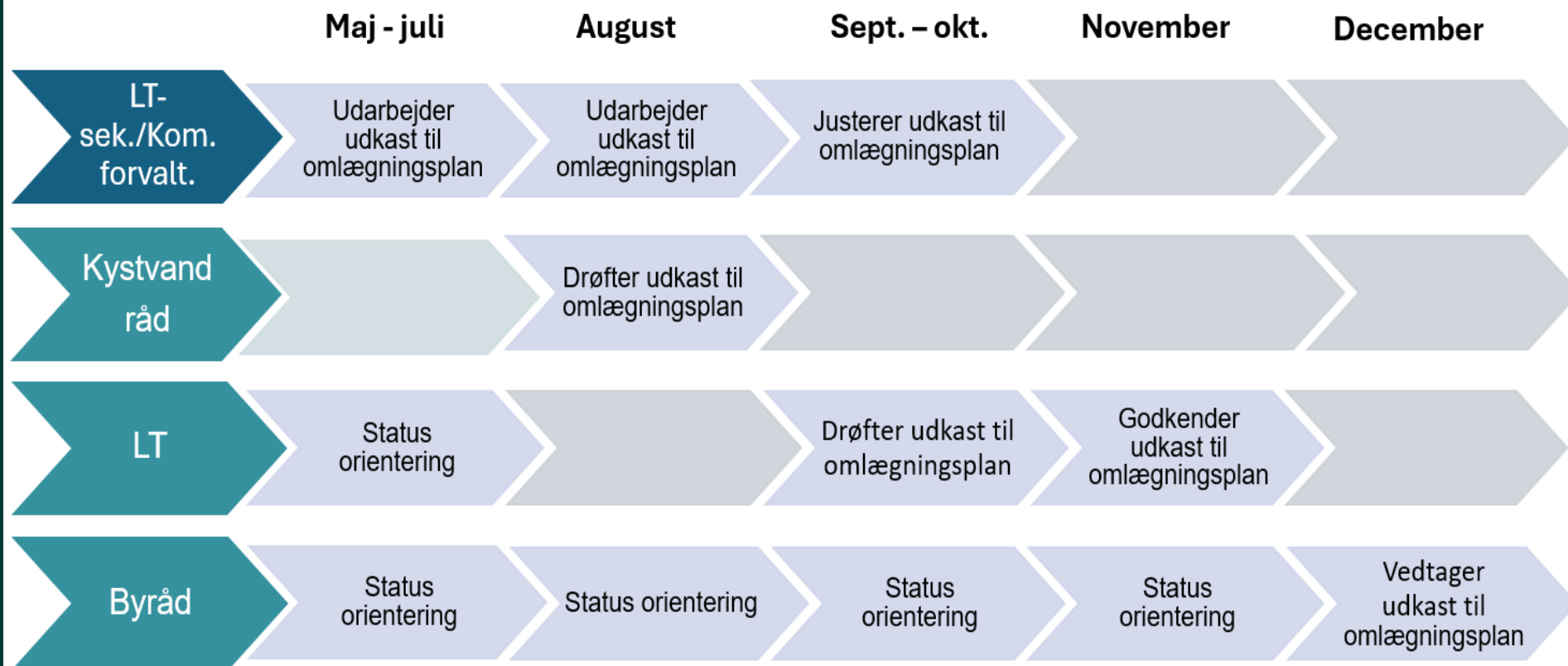

Kystvandrådets struktur

Forventet tidsplan for udarbejdelse af omlægningsplaner

Udarbejdelse og vedtagelse af omlægningsplan

Tidsplan for kystvandrådsarbejdet

Projektperioden løber fra den 7. maj 2025 til den 1. september 2027.

1. Møde – 19. august 2025
2. Møde – onsdag den 10. december 2025 kl. 17:00 – 20:30
- 3 – 4 møder i 2026 (mødetidspunkter meldes ud inden mødet i december).

På december-mødet skal rådet drøfte og tage stilling til hvilke forsøgsprojekter der skal søges om tilskud til.

Efter det første møde (19. august) får kystvandrådet ca. én måned til at indsende projektønsker.

Sideløbende får sekretariatet planlagt 1-2 møder i den faglige baggrundsgruppe, som skal kvalificere projektønskerne.

På december-mødet er desuden status for igangværende projekter, arbejdet i Lokal Trepert Limfjorden og drøftelse af muligheder for større sammenhængende projekter i oplandet (Signaturprojekter)

Øvrige ønsker til emner til behandling på mødet i december?

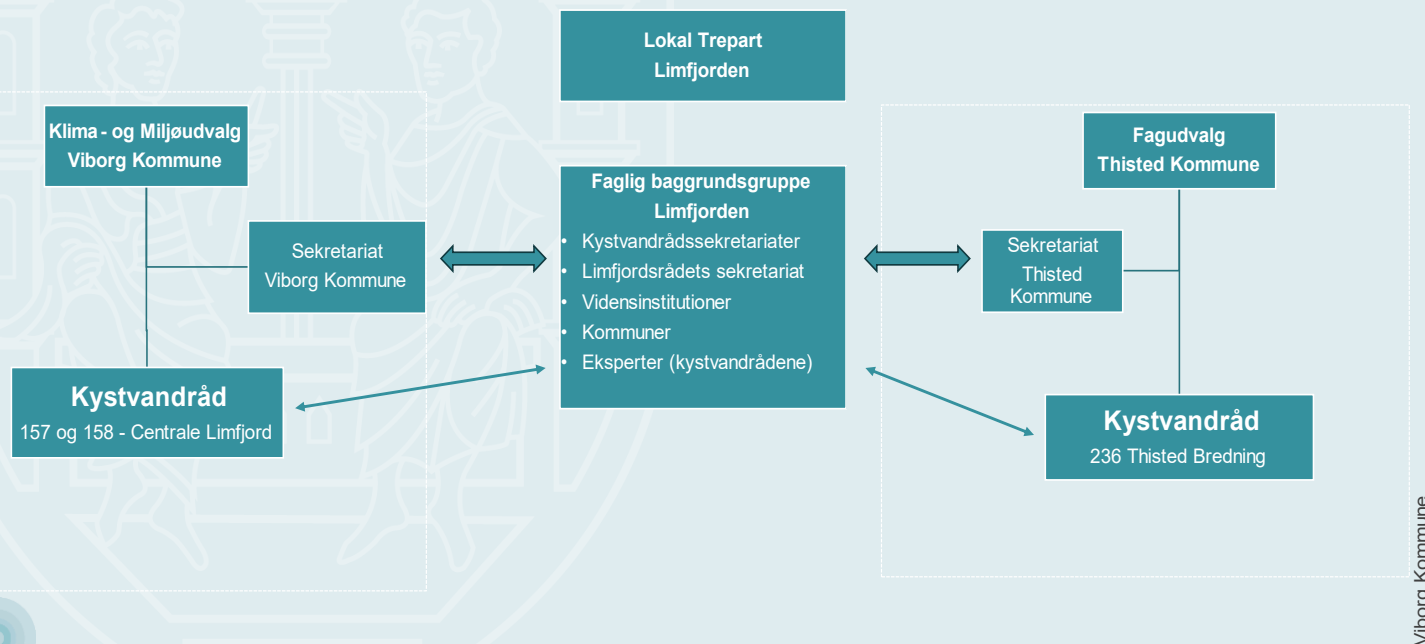

VIBORG
KOMMUNE

Pkt. 4. Godkendelse af kommissorium og valg af forperson/talsperson for Kystvandrådet (bilag 6)

- Mål og motivation
- Organisering
- Valg af forperson/talsperson

Kystvandråd i Limfjorden Organisation

Politisk styregruppe
Rådets sammensætning
Observatører
Sekretariat
Faglig baggrundsgruppe
Formidling
Økonomi
Evaluerings

Pkt. 5. Aftensmad

Pkt. 6. Godkendelse af forretningsorden for Kystvandrådet

(bilag 7)

- Som udgangspunkt 3-4 årlige møder
- Fokus på konstruktivt samarbejde
- Forpersonens / talspersonens rolle
- Observatørernes rolle
- Mødested og –varighed
- Mødedeltagere
- Dagsorden og referater
- Kystvandrådets relation til kommunernes politiske niveau og Lokal Trepert Limfjorden
- Kystvandrådets relation til eksterne parter

VIBORG
KOMMUNE

Pkt. 7. Indstilling af kystvandrådets repræsentanter til den faglige baggrundsgruppe

Gruppen sammensættes af repræsentanter fra:

1. Kystvandrådenes sekretariater (Thisted og Viborg)
2. Limfjordsrådets sekretariat
3. Vidensinstitutioner og eksperter, der indgår i projekter og undersøgelser i Limfjorden og dens opland i forbindelse med kystvandrådenes arbejde og arbejdet med den lokale grønne trepart
4. Kommunale teknikere
5. Fire teknikere indstillet af kystvandrådets medlemmer. Det forudsættes, at mindst ét medlem repræsenterer jordbrugserhverv

Gruppens sammensætning er dynamisk og afgøres konkret af Kystvandrådenes sekretariater og Limfjordsrådets sekretariat med udgangspunkt i dagsordenen for det aktuelle møde.

Kystvandrådet for Thisted Bredning har indstillet Thyge Nygaard fra DN og Erik Fjendbo fra Fjordland.

Indstilling af 2 repræsentanter fra Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden.

Pkt. 8. Arbejdet i Lokal Trepert Limfjorden

Status for arbejdet i Lokal Trepert Limfjorden v. Sekretariatet

Drøftelse og evt. kommentarer fra kystvandrådet til det foreløbige arbejde

Hovedelementer i aftalen

Tidslinje og proces Lokal Trepert Limfjord

MØDE 1 7. februar

Indstillinger og anbefalinger:

Konstituering
Forretningsorden

Drøftelser:

Fælles forståelse af opgaven, principper og arbejdsform

MØDE 2 4. april

Indstillinger og anbefalinger:

Tids- og procesplan
Fastlæggelse af omfang af indsatsen i arealomlægningsplanen
Fælles principper for omlægning af jord

Drøftelser:

Tydelighed om opgaven
Fordeling af indsats mellem kommuner
Snitflade til kystvandråd
Ønsker til ekskursion

MØDE 3 20. juni

Indstillinger og anbefalinger:

Principper for indsatsfordeling mellem kommuner

Drøftelser:

Status på omlægningsplan
Evt. præsentation af statens kvælstofmodel

Ekskursion 27. juni

Fælles ekskursion:
Limfjordsrådet og Lokal Trepert Limfjord

MØDE 4 5. september Indstillinger og anbefalinger:

Drøftelser:

Muligheder for signaturprojekter

Input og anbefalinger fra Kystvandråd

Status på omlægningsplaner

MØDE 5 10. oktober

Indstillinger og anbefalinger:

indstilling og anbefaling af omlægningsplan for Limfjorden og anbefaling til byråd

Drøftelser:

Status på omlægningsplaner
Implementering af planerne, og plan for revision af planerne

MØDE 6 28. november

Indstillinger og anbefalinger:

Evt. indstilling og anbefaling af omlægningsplan for Limfjorden og anbefaling til byråd

Drøftelser:

Implementering af planerne, og plan for revision af planerne

Verificering
SGAV
Frist for indsendelse 31. okt.

Lbf. + DN møde
19. marts

Embedsmandsgruppe møde
21. marts

Lbf. + DN møde
4. juni

Embedsmandsgruppe møde
6. juni

Lbf. + DN møde
20. august

Embedsmandsgruppe møde
22. august

Lbf. + DN møde
24. september

Embedsmandsgruppe møde
26. september

Lbf. + DN møde
12. november

Embedsmandsgruppe møde
14. november

Kommuner høres om indsatsniveau og fælles principper
April/maj 2025.

Kommuner høres om indsatsfordeling
Juni/august 2025.

Byråd vedtager omlægningsplan
December 2025.

VIBORG
KOMMUNE

Byråd vedtager i byråd (Fuld linje)

Individuel kommunal proces (stiplet)

• Kvælstofkrav i Limfjorden

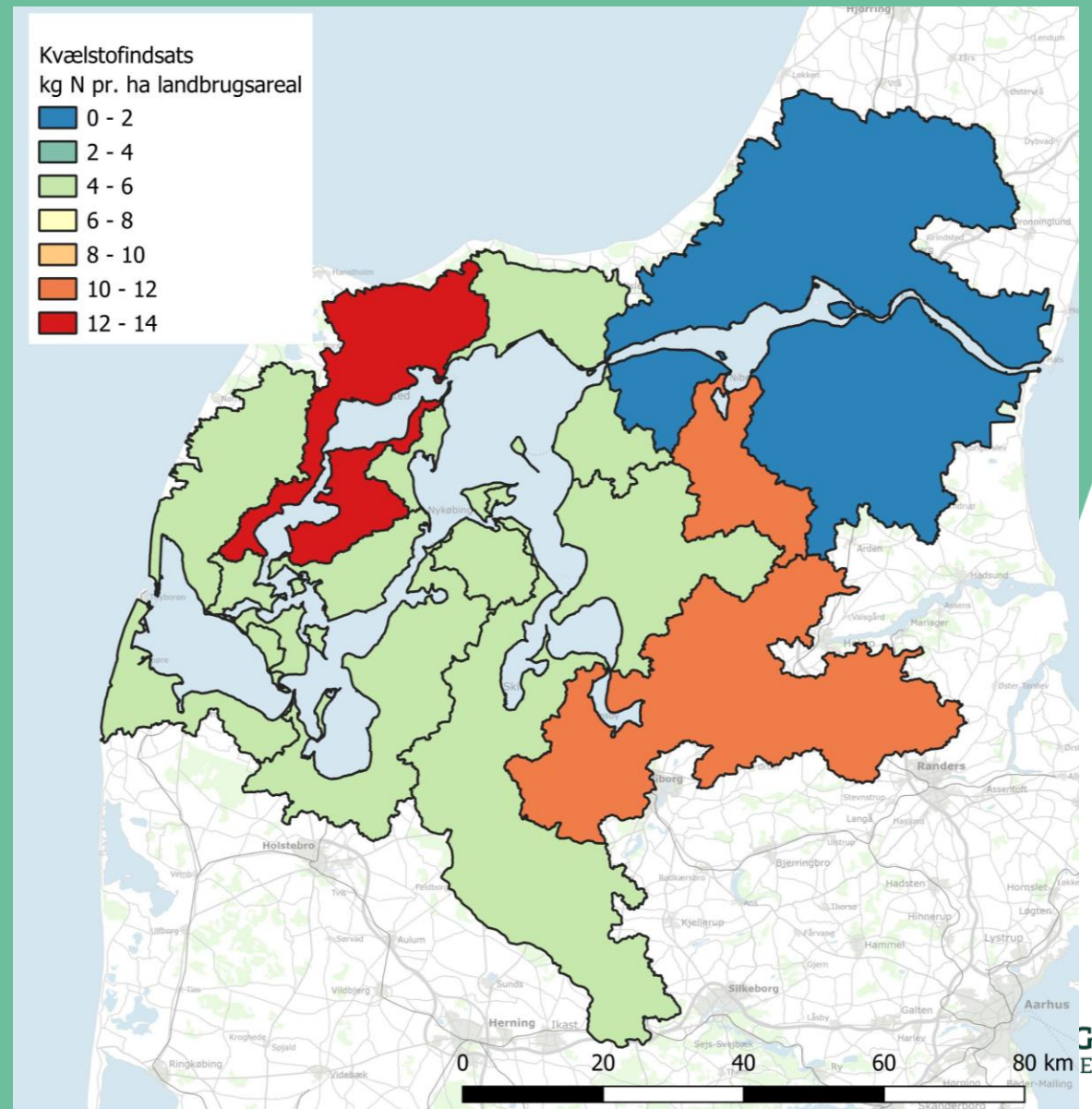
Kvælstoftilførslen til Limfjorden skal reduceres med **2.803 tons N** jfr. beslutningen fra Lokal Trepert Limfjorden

Men ikke alle bliver ramt lige hårdt!

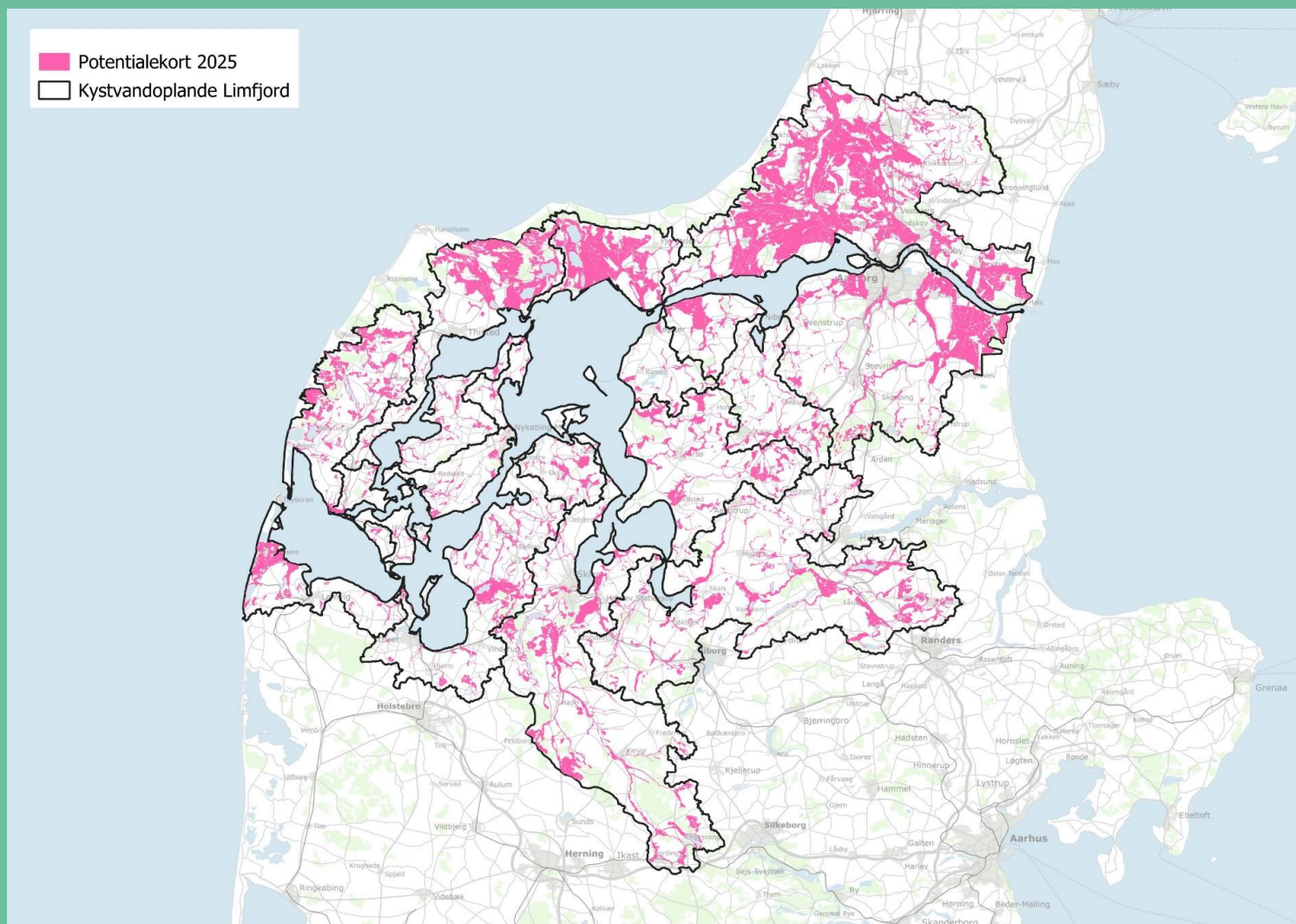
- Store krav til kvælstof reduktioner, særligt i: Halkær Bredning, Thisted Bredning og Hjarbæk Fjord.
- Ingen kvælstofkrav i Vendsyssel og området omkring Langerak.

Skive Fjord, iltsvind

• Kortlægning af potentialet for vådområder og lavbund

GIS screening der viser, hvor der hydrologisk kan placeres vådområder og lavbundsarealer

Bemærk at kortet indeholder en række områderne, der ikke kan realiseres pga. natur eller infrastruktur. Der er særligt mange arealer, der ikke vil kunne realiseres i Vendsyssel og nord Thy

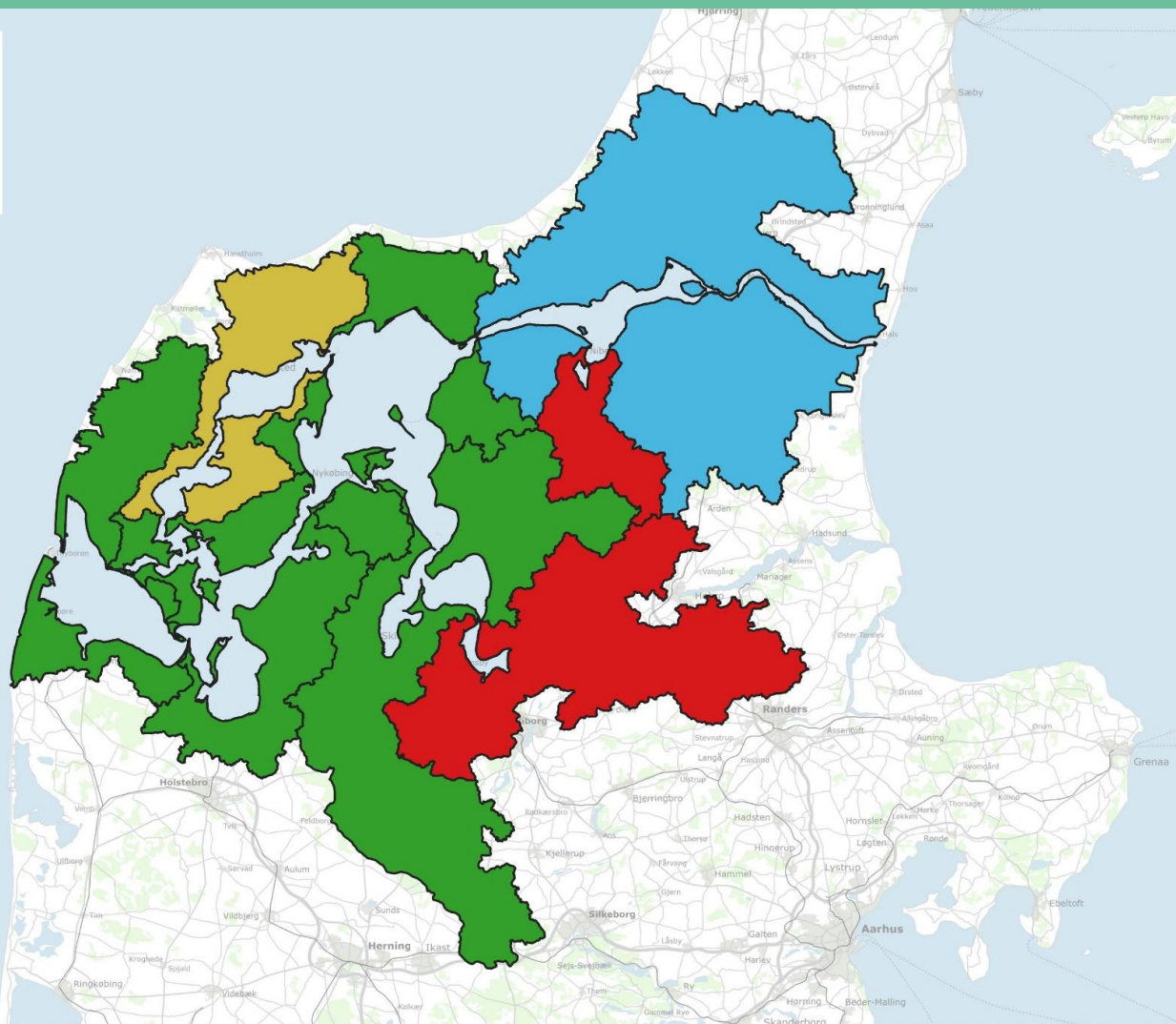

VIBORG
KOMMUNE

• Faglig vurdering af målopfyldelse alene med lavbundsprojekt og vådområder

Kan oplandet nå i mål?

- Intet krav
- Ja
- Måske
- Nej

Det er vurderet i hvilke delvandopland, indsatskravet kan opfyldes alene med lavbundsprojekter og vådområder

Det vurderes ikke muligt i, Halkær bredning og Hjarbæk Fjord

Vurderingen bygger på kortlagt potentiale for vådområder og kommunernes foreløbige indberetninger

VIBORG
KOMMUNE

Hvordan findes Lavbunds- og vådområdepotentialer

- Nina P. Dalsgaard og Henrik Rosenskjold fra Limfjordssekretariatet har udviklet en gis-model, som kortlægger det teoretiske potentiale for etablering af lavbundsprojekter og vådområder
- Alle oplandskommunerne har ultimo maj givet et foreløbigt bud på, hvor stort et areal, der kan udtages.
- På baggrund af den teoretiske model samt kommunernes foreløbige indberetninger, har sekretariatet vurderet hvor meget de enkelte kommuner burde kunne udtage.
- Derefter kan der estimeres et restindsatsbehov til fordeling.

	% af potentielt projektareal i Rosenskjold og Dalsgaard (2025) der skal realiseres for at komme i mål alene med udtagning	Vurdering af om man kan komme i mål med Lavbundsprojekter og vådområder alene
Nissum Bredning	50%	Ja
Kås Bredning og Venø Bugt ²	80%	Måske
Thisted Bredning ^{1,3}	95%	Nej
Hjarbæk Fjord	>100%	Nej
Bjørnholms Bugt, Riisgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning ³⁾	65%	Måske
Løgstør Bredning ^{2, 3}	35%	Ja
Halkær Bredning	>100%	Nej

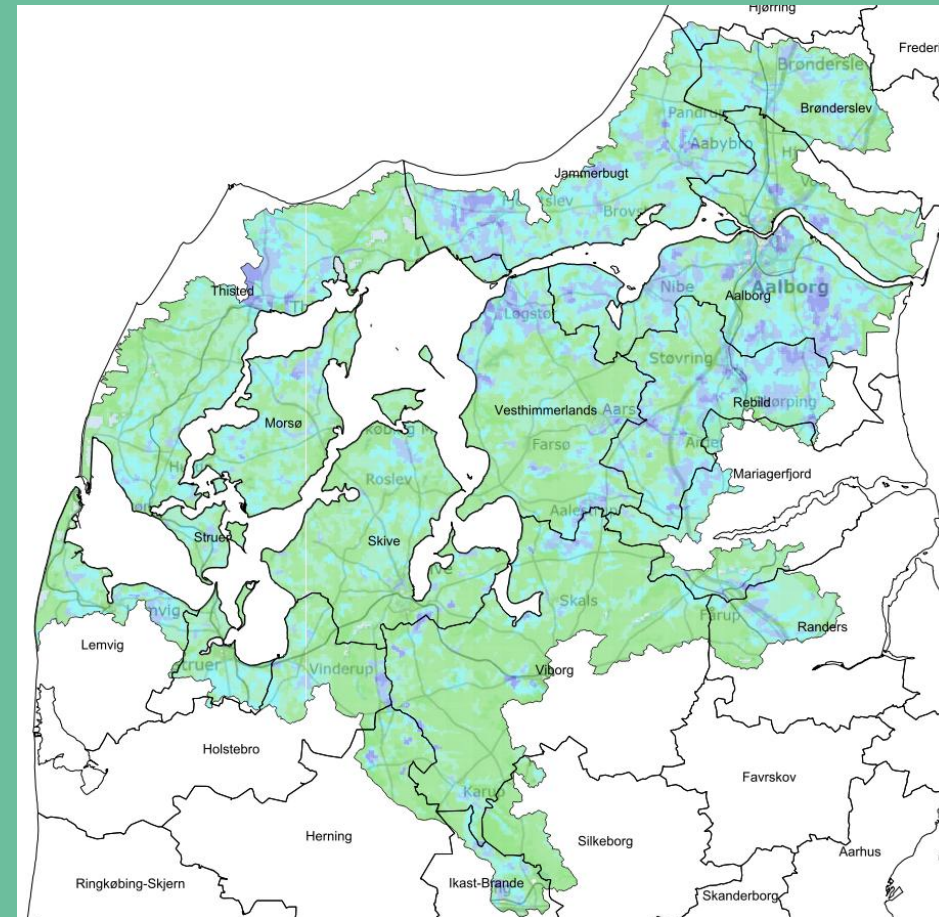
Status for processen med indtegning af udtagningsprojekter i MARS

Overblik		Sammenhæng	
Navn	Planlagt (t)	Behov (t)	Opnået
Bjørnholms Bugt,...	384	544	71%
Halkær Bredning	42,6	228	19%
Hjarbæk Fjord	511	842	61%
Kås Bredning og Venø...	227	43,4	100%
Løgstør Bredning	125	382	100%
Nibe Bredning og...	449	0	100%
Nisum Bredning	266	112	100%
Thisted Bredning	299	503	59%

Retention i oplandet til Limfjorden

- Den naturlige retention fordeler sig meget skævt kommunerne imellem.

Tidslinje og proces Lokal Trepert Limfjord

MØDE 1 7. februar

Indstillinger og anbefalinger:

Konstituering
Forretningsorden

Drøftelser:

Fælles forståelse af opgaven, principper og arbejdsform

MØDE 2 4. april

Indstillinger og anbefalinger:

Tids- og procesplan
Fastlæggelse af omfang af indsatsen i arealomlægningsplanen
Fælles principper for omlægning af jord

Drøftelser:

Tydelighed om opgaven
Fordeling af indsats mellem kommuner
Snitflade til kystvandråd
Ønsker til ekskursion

MØDE 3 20. juni

Indstillinger og anbefalinger:

Principper for indsatsfordeling mellem kommuner

Drøftelser:

Status på omlægningsplan
Evt. præsentation af statens kvælstofmodel

Ekskursion 27. juni

Fælles ekskursion:
Limfjordsrådet og Lokal Trepert Limfjord

MØDE 4 5. september Indstillinger og anbefalinger:

Drøftelser:

Muligheder for signaturprojekter

Input og anbefalinger fra Kystvandråd

Status på omlægningsplaner

MØDE 5 10. oktober

Indstillinger og anbefalinger:

indstilling og anbefaling af omlægningsplan for Limfjorden og anbefaling til byråd

Drøftelser:

Status på omlægningsplaner
Implementering af planerne, og plan for revision af planerne

MØDE 6 28. november

Indstillinger og anbefalinger:

Evt. indstilling og anbefaling af omlægningsplan for Limfjorden og anbefaling til byråd

Drøftelser:

Implementering af planerne, og plan for revision af planerne

Verificering
SGAV
Frist for indsendelse 31. okt.

Lbf. + DN møde
19. marts

Embedsmandsgruppe møde
21. marts

Lbf. + DN møde
4. juni

Embedsmandsgruppe møde
6. juni

Lbf. + DN møde
20. august

Embedsmandsgruppe møde
22. august

Lbf. + DN møde
24. september

Embedsmandsgruppe møde
26. september

Lbf. + DN møde
12. november

Embedsmandsgruppe møde
14. november

Kommuner høres om indsatsniveau og fælles principper
April/maj 2025.

Kommuner høres om indsatsfordeling
Juni/august 2025.

Byråd vedtager omlægningsplan
December 2025.

VIBORG
KOMMUNE

Indtagelse i byråd (Fuld linje)

Individuel kommunal proces (stiplet)

Pkt. 9. Eventuelt - og tak for i aften

.....

VIBORG
KOMMUNE